

4.19 Bellahøjhusene

Københavnerens velfærd: Virkeliggørelsen af modernismens byidealer med landets første højhuse.

Beskrivelse af kulturmiljøet

Kulturmiljøet omfatter de 28 Bellahøjhuse foruden Bellahøjparken og Bellahøjgaard.

Begrundelse

Bellahøjhusene blev opført i 1950'erne som de første egentlige højhuse i Danmark, og med deres moderne formsprog og banebrydende byggeteknik indvarslede de en ny epoke i dansk boligbyggeri. Bebyggelsen virkeliggør en gennemført modernistisk vision med 28 højhuse placeret i et åbent parklandskab.

Bellahøjhusene er et værdifuldt kulturmiljø af national betydning og en definerende del af Københavns byprofil.

Arkitektkonkurrence og overordnet plan

For at imødekomme forventet boligmangel og arbejdsløshed efter 2. verdenskrigs afslutning udskrev Københavns Kommune i 1944 en konkurrence for en boligbebyggelse på Bellahøj. Byggeprojektet skulle indfri tidens velfærdspolitiske dagsorden om at sikre gode boliger til alle uanset indkomst. Vinderforslaget af Tage Nielsen og Mogens Irming var et modernistisk nybrud indenfor dansk boligbyggeri. Det ambitiøse forslag formgav en bebyggelse med fritstående højhuse opført i moderne betonkonstruktioner og omgivet af åbne, grønne landskaber inspireret af det modernistiske ideal om at frigive grønt opholdsareal på terræn ved at bygge i højden. Terræn, solorientering og udsyn blev bestemmende for højhusenes placering. Bebyggelsen blev opført i to grupper, en nordlig og en sydlig, på højdedraget omkring det ældre landsted Bellahøjgaard, hvor højhusbebyggelsens profil accentuerer topografien og gør den synligt for store dele af København.

Opførelse og arkitektur

Bellahøjhusene blev opført i perioden 1951-57 af fire almene boligselskaber, der hver hyrede egne arkitekter. Som resultat har højhusene fire forskellige arkitektoniske bearbejdnings- og variationer med forskellige mønstrede flisebeklædninger og altanløsninger. Den overordnede plan sikrer dog et samlet helhedspræg, herunder bygningskroppenes formsprog med dobbelttårne forbundet af trappegange i glas og tilbagetrukne penthouse-etager, ligesom synlige, retvinklede betonkonstruktioner er et gennemgående element.

Landskabsplan

Bellahøjhusenes omgivende landskab binder højhusene sammen med store flader af græsplæner afbrudt af træplantninger. Svungne bede omkring højhusene afgrænser de nære ankomst- opholds- og servicearealer. Planen blev udformet af tidens toneangivende landskabsarkitekt C.Th. Sørensen, der som signaturelement tilføjede et stort amfiteater i parkens centrum, anlagt med overskudsjord fra byggeriet. Landskabsplanen indarbejdede dertil flere elementer fra landstedet Bellahøjgaards have, såsom allétræer og fire gravhøje.

Bærende bevaringsværdier

- Områdets bebyggelsesstruktur med fritstående punkthuse i 9-13 etager i et åbent parklandskab.
- Højhusenes overordnede arkitektoniske udtryk med dobbelttårne forbundet af trappetårne i glas, og facader udført fortrinsvis i grå betonplader med kvadratiske vinduesformater samt en tilbagetrukket øverste etage.
- De fire enkelte bebyggelses særskilte arkitektoniske karaktertræk, herunder de fire forskellige facadeudtryk, altanløsninger og detaljering i øvrigt.
- Bellahøjparkens landskabsplan med Degnemosen, amfiteatret, de fuldkronede træer, græsplænerne samt de slyngede stier, veje og beplantningsforløb.

